

Quickscan Wnb

Rijksweg 2

Staphorst

Quickscan Wnb

Rijksweg 2

Staphorst

Titel	Quick Scan Wnb, Rijksweg 2 Staphorst
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Hulsplan bouwkundig adviesbureau Graspieper 5 7951 VJ Staphorst
Datum	16 mei 2023
Status	1 ^e versie

Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

mob 06-40559568
mobileijerveld@gmail.com

www.ruimtevooradvies.nl

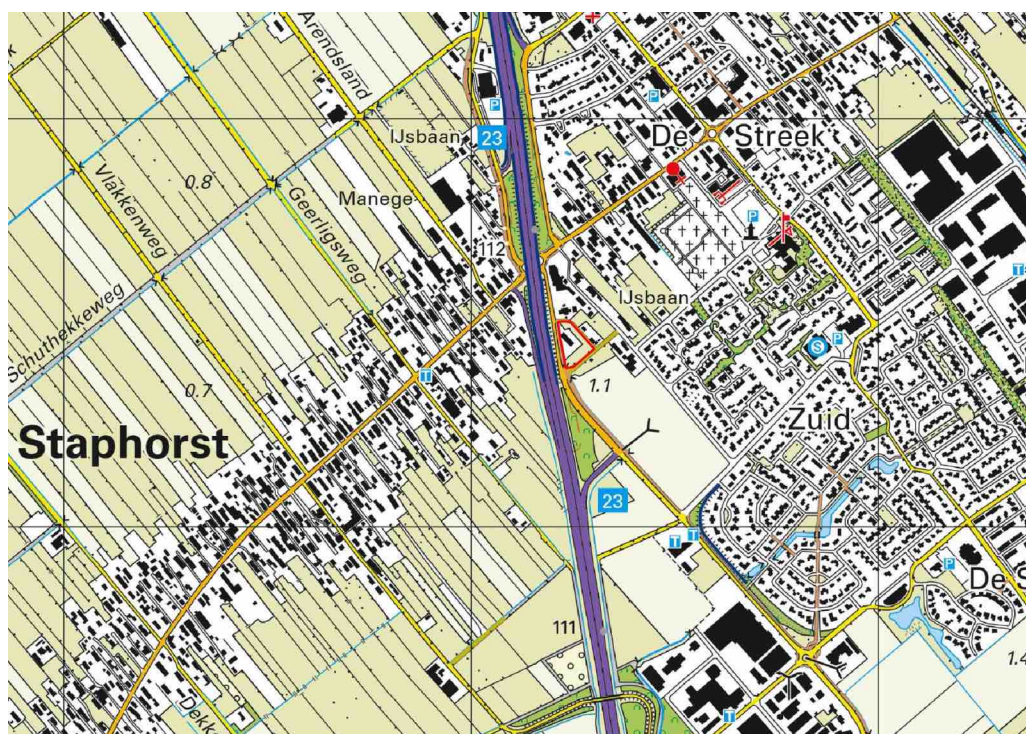
Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	8
4.5	Amfibieën	8
4.6	Reptielen	9
4.7	Vissen	9
4.8	Ongewervelden	9
4.9	Samenvatting	9
5	Conclusies	10
5.1	Beschermde gebieden	10
5.2	Beschermde soorten	10
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

Aan de Rijksweg 2 in Staphorst bevindt zich een voormalige boerderij die in gebruik is als bedrijfsruimte en woning. Het voornemen bestaat om de locatie een woonbestemming te geven en extra woningen te realiseren. Bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/-verordening (o.a. Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1. Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Overijssel. Op 1 mei 2023 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling).

1.3 Plangebied

Het plangebied wordt gevormd door een perceel van circa een halve hectare binnen de dorpsgrenzen van Staphorst. Op de locatie staat een boerderij die de status van gemeentelijk monument heeft. Het woongedeelte is in gebruik als woning, de deel als bedrijfsruimte. De boerderij is gebouwd in 1937 en is opgetrokken uit metselwerk zonder spouw. De deel is gedekt met riet zonder beschot eronder. Het woongedeelte is gedekt met keramische pannen. De ruimte rond de boerderij is in gebruik als tuin en opslag. Langs de zuidoost- en noordoostzijde ligt een strook weiland. In de noordhoek bevindt zich een kleine boomgaard. Oudere bomen staan alleen aan de noordkant in de vorm van fruitbomen en enkele laanbomen. De rest van het erf is relatief open met een lage heg rond het bedrijfsterrein. Ten oosten en noorden van de locatie liggen vergelijkbare erven en de zuidkant sluit aan op agrarische percelen. Aan de westkant loopt de Rijksweg en de snelweg. Oppervlaktewater is in en rond het plangebied niet aanwezig.

Figuur 2. Recente luchtfoto met plangrens (rood).

Figuur 3. Westzijde van de boerderij.

Figuur 4. Woongedeelte van de boerderij.

Figuur 5. Voorgevel van de boerderij.

Figuur 6. Achtergevel van de boerderij.

Figuur 7. Boomgaard in de noordhoek.

Figuur 8. Strook weiland langs de oostzijde.

1.4 Ingreep

Het voornemen bestaat om de bedrijfsactiviteiten op de locatie te beëindigen en de deel te verbouwen in drie woonruimten. Hiervoor is een grondige renovatie nodig van het dak en de gevels. De rietbedekking wordt volledig vervangen. De bestaande boerderijwoning blijft ongewijzigd.

Daarnaast worden op het zuidelijke deel van het terrein twee appartementencomplexen gerealiseerd in de vorm van schuurwoningen. De stroken weiland komen te vervallen. Voor het plan hoeven geen oudere bomen te worden gekapt.

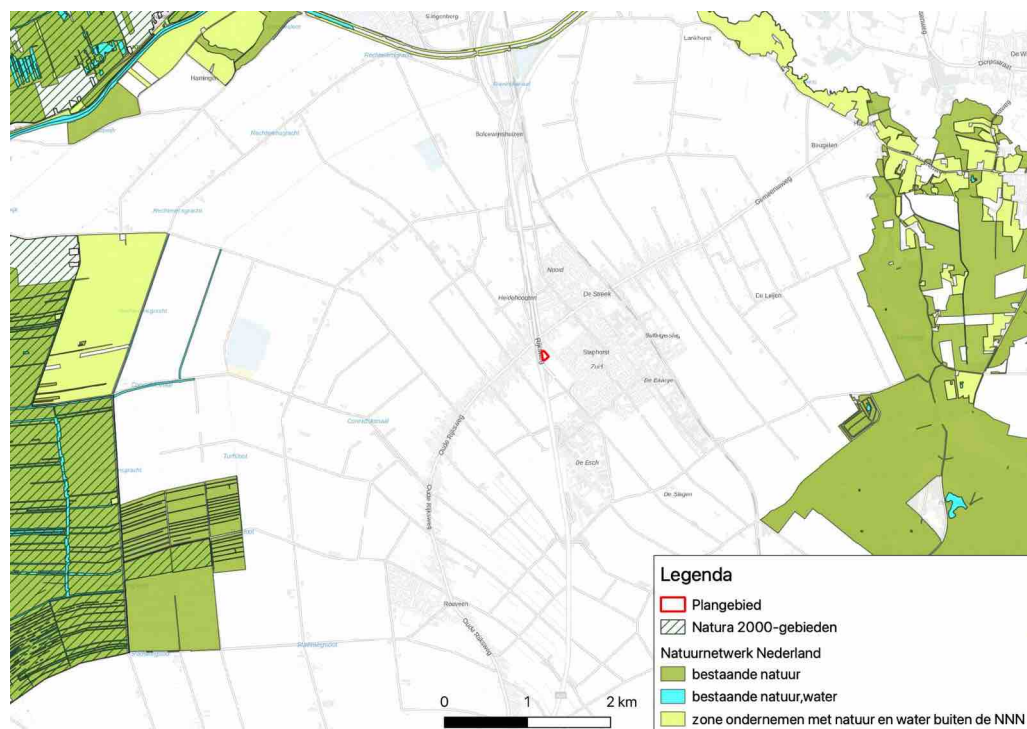

Figuur 9. Erfreconstructieplan.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde gebieden. Rond Staphorst liggen verschillende Natura 2000-gebied en onderdelen van Natuurnetwerk Nederland (NNN). De minimale afstand tot de beschermde gebieden bedraagt 4,5 km wat betreft Natura 2000-gebieden en 3,5 km wat betreft het natuurnetwerk.

Figuur 10. Ligging plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in de directe omgeving van het plangebied. Vanwege de grote afstand en de kleine schaal van het plan zijn negatieve effecten op voorhand uit te sluiten. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt echter buiten het kader van dit onderzoek.

3 NDFF-gegevens

In de databank zijn van de afgelopen tien jaar geen waarnemingen van beschermde soorten uit het plangebied en de directe omgeving bekend behalve de waarneming van een ooievaarsnest op een portaal van de snelweg.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Een belangrijk deel van het erf is verhard waartussen geen begroeiing voorkomt. Verder bestaat het plangebied uit agrarisch grasland en tuin met voornamelijk gazon. In het onverharde deel van het plangebied stonden algemene soorten die kenmerkend zijn voor voedselrijke, intensief gebruikte grond zoals gewone paardenbloem, madeliefje, zachte ooievaarsbek, paarse dovenetel, herderstasje en vijfvingerkruid. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden.

Een negatief effect op bedreigde of beschermde flora is uitgesloten.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied zijn geen zoogdieren of sporen waargenomen. Het terrein is voor een belangrijk deel verhard en de rest bestaat uit gazon en regulier grasland. Dekking in de vorm van struweel is nauwelijks beschikbaar. Op grond van deze kenmerken zijn alleen algemene, weinig kritische soorten te verwachten zoals huisspitsmuis, veldmuis en gewone bosmuis. Voor dergelijke soorten geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen.

De deel is enkelwandig en biedt geen verborgen ruimten die kunnen dienen als verblijfplaats voor steenmarters. In de deel zijn geen sporen van gebruik door steenmarters gevonden. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van een verblijfplaats uitgesloten.

Het plan kan een negatief effect hebben op algemene soorten kleine zoogdieren maar hiervoor geldt een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb onder de Europese Habitatrichtlijn. Het leefgebied inclusief de verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van bouwwerken.

In het plangebied staan geen bomen die beschikken over holten die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Van de boerderij is de deel ongeschikt als verblijfplaats omdat de gevels laag zijn (ca. 2 m.) en niet over een spouw beschikken. Het dak is gedekt met riet waaronder geen beschot zit waardoor verborgen ruimten onder het dak ontbreken. Wanneer de deel ongebruikt en onverlicht was zou de binnenruimte potentie hebben voor soorten die in grotere ruimten verblijven, met name grootoorvleermuis. Hier is echter geen sprake van. De ruimte wordt intensief gebruikt en verlicht. In de binnenruimte zijn geen sporen van gebruik aangetroffen. Het woningdeel van de boerderij is beperkt geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het dak is in het recente verleden gerenoveerd waarbij nieuwe (gladde) geglazuurde pannen zijn toegepast die nauw aansluiten. Verder is een vogelschroot geplaatst en folie onder de nokpannen. Hoekpannen die over de gevel hangen ontbreken en de dakrand wordt door een brede gootbekisting afgedekt. Hierdoor is de kans klein dat de ruimte onder het dak in gebruik is als verblijfplaats. Wel zijn de

gootbekistingen potentieel geschikt als verblijfplaats. Op de aansluiting met de gevel zijn plaatselijk spleten aanwezig die voor kleinere soorten (m.n. dwergvleermuizen) toegang bieden tot verborgen ruimten.

Vanwege het open karakter van het erf is een wezenlijk belang van het terrein voor vlieg- en foerageroutes uit te sluiten.

Effecten op vleermuizen zijn uit te sluiten omdat de te verbouwen deel niet geschikt is als verblijfplaats.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

Op het erf zijn in de opgaande begroeiing algemene soorten broedvogels zonder vaste nestplaatsen te verwachten zoals witte kwikstaart, merel, vink, winterkoning en roodborst. Dergelijke soorten kunnen ook in half verborgen ruimten in de deel en de bijgebouwen tot broeden komen. Tijdens het locatiebezoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor broedsels op die plekken. Van het woongedeelte is het dak zeer gesloten geconstrueerd. De gladde pannen liggen nauwsluitend en onder de nokpannen is een folie aangebracht. Verder is een vogelschroot onder dakrand aangebracht. De aanwezigheid van broedsels in het woongedeelte is redelijkerwijs uit te sluiten.

Typische broedvogels met vaste nestplaatsen van woningen op de grens van dorp en platteland zijn kerkuil, steenuil, boerenzwaluw, gierzwaluw en huismus. Kerkuil, steenuil en boerenzwaluw hebben toegang tot de deel via gaten in het rieten dak maar voor de uilen is de binnenruimte ongeschikt vanwege het ontbreken van besloten ruimten en het intensieve gebruik. De drie de soorten waren niet in de deel aanwezig en ook zijn geen sporen van gebruik aangetroffen. Gierzwaluw broedt voornamelijk onder pannen of in nissen achter goten en dergelijke. Voor deze soort ontbreken geschikte nestplaatsen in de woning. Voor huismus is de woning te gesloten geconstrueerd om als nestplaats te dienen. De kap in de deel is plaatselijk marginaal geschikt als half-open nestplaats voor huismus, bijvoorbeeld op de kruising van balken maar nergens zijn nesten aangetroffen. Op het erf waren geen huismussen aanwezig. Op grond hiervan wordt het voorkomen van nestplaatsen van huismus binnen het plangebied uitgesloten.

Bij het rooien van opgaande begroeiing, het slopen van bijgebouwen en het renoveren van de deel tijdens het broedseizoen is een negatief effect op broedvogels zonder vaste nestplaats niet uit te sluiten.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied is open en bestaat uit gebouwen, verharding en grasland/gazon. Op en rond het terrein ontbreekt oppervlaktewater. Op grond hiervan is het plangebied uit te sluiten als leefgebied voor amfibieën in het algemeen. Het plan is niet van invloed op de soortgroep amfibieën.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied en de omgeving zijn ongeschikt als leefgebied voor reptielen. In de omgeving zijn geen populaties reptielen bekend. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

4.7 Vissen

In het plangebied komt geen oppervlaktewater voor. Een negatief effect op vissen in het algemeen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied is het voorkomen van algemene, kleine zoogdieren mogelijk waarvoor een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. In de deel, de bijgebouwen en de opgaande begroeiing zijn broedsels van vogelsoorten zonder vaste nestplaatsen niet uit te sluiten. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van beschermde soorten uit te sluiten of het plan heeft geen negatieve effecten op deze soorten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. ontheffing		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	X		Geen effect	
Vleermuizen	Foerageergebied			Geen effect	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Mogelijk
Broedvogels	Met vaste nestplaats	X			
Amfibieën	Algemene soorten	X			
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied overlapt niet met beschermde gebieden en in de omgeving ontbreken dergelijke gebieden. Vanwege het karakter van het plan en de toekomstige bestemming zijn negatieve effecten (externe werking) uit te sluiten. De toetsing van het plan aan het stikstofbeleid valt buiten het kader van dit onderzoek.

5.2 Beschermde soorten

Kleine zoogdieren (nationale soorten Wnb, art. 3.10)

Door werkzaamheden de randen van het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Overijssel geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn, art. 3.1)

In de deel, de bijgebouwen en de opgaande begroeiing zijn algemene broedvogels niet uit te sluiten. Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan sterfte en verstoring van broedsels optreden. Daarom dienen deze ingrepen buiten het broedseizoen plaats te vinden. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Sloop uitvoeren buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep)
Vogels met vaste verblijfplaats	Alle	
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

www.ndff.nl

www.overijssel.nl

www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.